

TÜRK ARMATÖRLER BİRLİĞİ

BİLGİ NOTU

Denizcilik ve Lojistik Operasyonları

Belge No	TAB-BN-2025-001
Konu	Hürmüz Boğazı ve Kızıldeniz'de Denizcilik Operasyonlarının Aksaması — Acil Durum Değerlendirmesi
Tarih	1 Mart 2025
Hazırlayan	TAB Genel Sekreterliği
Bilgi Düzeyi	Üye Şirketlere Mahsus
Kaynak	Lloyd's List Intelligence (LLI) — Seasearcher Platformu ve AIS Verileri

1. GENEL DEĞERLENDİRME

ABD ve İsrail'in İran'a yönelik gerçekleştirdiği askeri operasyonların ve İran Lideri'nin ölümünün teyit edilmesinin ardından, küresel denizcilik operasyonlarında ciddi bir aksaklık süreci başlamıştır. Tanker ve konteyner operatörleri transit geçişleri durdurmuş ya da güzergâhlarını değiştirmiş; başlıca bölgesel limanlar faaliyetlerini askıya almıştır.

Henüz büyük çaplı fiziksel bir arz kesintisi teyit edilmemiş olmakla birlikte, operasyonel aksaklıkların boyutu hızla büyümekte ve tırmanmaya devam etmektedir. İran deniz kuvvetleri Hürmüz Boğazı'nın kapalı olduğunu ilan etmiş; Kızıldeniz'de Husiler tarafından ticari gemilere yönelik saldırıların yeniden başlaması ihtimali de ciddi kaygılara yol açmaktadır. Birkaç ticari geminin füze ya da enkaz isabeti sonucunda hasar gördüğü rapor edilmiştir.

Son dakika gelişmesi olarak ABD 9 İran Deniz Kuvvetleri gemisinin hareketten sakıt hale getirildiğini ve bazı üslerin vurulduğunu belirtmiştir.

2. HÜRMÜZ BOĞAZI — FİİLİ KAPANMA

İran deniz kuvvetleri, Hürmüz Boğazı'nın kapalı olduğunu ilan eden güvenilir telsiz uyarıları yayımlamıştır. Bu gelişme üzerine tanker sahipleri, büyük petrol şirketleri ve konteyner taşıyıcıları sevkiyatlarını durdurmaya başlamıştır. Lloyd's List Intelligence (LLI) AIS verileri, Orta Doğu Körfezi ve Umman Körfezi'nde pek çok tankerin rotasını geri çevirdiğini; diğerlerinin ise geçişi ertelediğini ya da AIS sinyali vermeksizin seyrettiğini ortaya koymaktadır.

Konteyner taşıyıcıları açısından durum daha da kritik bir hal almaktadır:

- En az 15 konteyner gemisi Hürmüz Boğazı'na girerken ya da çıkarken rotasını tersine çevirmiştir.
- 1 Mart sabahı itibarıyla yaklaşık 170 geminin —450.000 TEU kapasitesine karşılık gelen ve küresel filonun yaklaşık %1,4'ünü temsil eden— boğaz içinde mahsur kaldığı ve serbestçe çıkış yapamadığı bildirilmektedir.
- CMA CGM, MSC ve Hapag-Lloyd başta olmak üzere önde gelen operatörler Hürmüz geçişlerini askıya almış; gemilerine korunaklı bölge aramaları ya da rota değiştirmeleri talimatını vermiştir. Diğer büyük taşıyıcıların da bu kararı takip etmesi beklenmektedir.

Cebel Ali gibi Körfez limanlarına ulaşmak için uygulanabilir alternatif güzergâh bulunmadığından, taşıyıcılar Körfez uğraklarını tamamen iptal ederek konteynerleri iç taşımacılık bağlantısı olan ikincil limanlara yönlendirmeye başlamıştır. Bu durum bölgesel ölçekte ciddi aksaklıklara yol açmakla birlikte, anlık küresel etkisi şimdilik sınırlı kalmaktadır.

3. GEMİ KAYIPLARI VE HASAR RAPORLARI

- Skylight Tankeri (IMO: 9330020):** Yaptırım kapsamındaki bu tanker, Umman karasularında Khasab Limanı'nın yaklaşık 5 deniz mili kuzeyinde füze isabetine uğramıştır. LLI AIS verileri, geminin Hürmüz Boğazı'nı transit geçiş sırasında değil, demirleme halindeyken hedef alındığını doğrulamaktadır. 4 mürettebat yaralanmış ve Umman makamlarınca tahliye edilmiştir. Gemide 20 mürettebat bulunurken tanker alev almıştır. Stratejik açıdan hassas Musandam Yarımadası yakınlarındaki bu saldırı, ticari boğaz trafiğinin daha geniş çaplı hedef alınacağına işaret etmemekle birlikte ciddi kaygılara yol açmaktadır.
- İkinci Tanker:** Umman kıyıları açıklarında bir patlama sonucunda hasar gördüğü bildirilmektedir; bilgiler henüz doğrulanmamıştır.
- BAE Açıklarında Yakın İsbet:** BAE açıklarında demirli bir gemiden alınan görüntüler, yaklaşık 200 metre mesafede düşen bir roketi kayıt altına almıştır. Liman operasyonlarını etkileyen hava saldırılarıyla eş zamanlı yaşanan bu olayda herhangi bir gemi hasarı bildirilmemiştir.

4. SÜVEYŞ KANALI VE KIZILDENİZ

Husi güçleri, son aylarda Süveyş koridoruna ihtiyatlı biçimde geri dönen doğu-batı hatlarındaki kademeli toparlanmayı tersine çevirerek ticari gemilere yönelik saldırıları yeniden başlatacaklarını açıklamıştır.

Bu gelişmeye karşılık olarak:

- Mediterranean Shipping Company, Hapag-Lloyd ve CMA CGM dahil olmak üzere önde gelen taşıyıcılar Ümit Burnu rotasına geri döndüklerini duyurmuştur.
- Uzayan sefer mesafeleri, küresel filo kapasitesinin yaklaşık 2,5 milyon TEU'luk bölümünü fiilen emmektedir.
- 2026 ikinci yarısına ait navlun oranı düzeltme beklentileri aşağı yönlü revize edilmekte; analistler daha ılımlı ancak daha kalıcı bir fiyat yüksekliği öngörmektedir.

Hürmüz'deki aksaklıkla birlikte Kızıldeniz'in istikrarsız bir hal alması, küresel denizcilik bağlantısının iki kritik omurgasını eş zamanlı olarak işlevsiz kılmakta; transit sürelerini ve maliyetleri belirgin biçimde artırmaktadır.

5. BÖLGESEL LİMAN OPERASYONLARI

Orta Doğu Körfezi'ndeki limanlar çeşitli düzeylerde aksaklıklarla karşı karşıya kalmaktadır:

Ülke / Liman	Durum	Açıklama
Kuveyt – Şuaybe	Açık	Güvenlik düzeyleri artırıldı; tüm limanlar açık
Bahreyn	Askıya Alındı	Kılavuzluk hizmetleri dahil tüm liman faaliyetleri durduruldu
Katar – Ras Laffan / Mesaieed	Kısıtlı	Azalmış trafik; GPS paraziti; hava sahası kapalı
BAE – Cebel Ali	Askıya Alındı	Hava savunma enkazı rıhtımda yangına yol açtı; tüm operasyonlar durduruldu
BAE – Ruwais	ISPS Seviye 2	Belirli tehdit varlığı sebebiyle güvenlik seviyesi yükseltildi

Ülke / Liman	Durum	Açıklama
BAE – Şarja / Hor Fakkân	Normal	1 Mart itibarıyla normal faaliyetler sürmektedir
Umman – Duqm / Asyad	Askıya Alındı	Operasyonlar durduruldu; tesis tahliyelerine ilişkin doğrulanmamış raporlar mevcut

6. SİGORTA, NAVLUN ORANLARI VE PİYASALAR

Deniz Sigortası:

- Körfez bölgesi genelinde savaş riski bildirimleri (War Risk Notice) yayımlanmıştır.
- Bazı poliçeler iptal edilmiş; diğerleri ise ciddi oranda yeniden fiyatlandırılmıştır.
- Ticari gemilere yönelik saldırıların fiilen gerçekleşmesi halinde, tekne sigortasında kısa vadede %25–50 oranında prim artışı beklenmekte ve ek yukarı yönlü baskının süreceği öngörülmektedir.

Enerji Piyasaları:

- Teyit edilmiş bir arz kesintisinin henüz bulunmaması nedeniyle Brent ham petrolünün temel arz-talep dinamiklerinden ziyade genişleyen jeopolitik risk primiyle işlem görmesi** beklenmektedir.
- İran'ın ihracat altyapısına — özellikle Hark Adası'na — yönelik hedefli saldırı riski, önümüzdeki günler içinde piyasadaki belirli miktarda varil çıkarabilecek kritik bir aşağı yönlü risk unsuru olmaya devam etmektedir.

Navlun Piyasası:

- Konteyner trafiğinin Kızıldeniz'den uzaklaşması ve operasyonel aksaklıkların sürmesi halinde navlun oranlarının yüksek seyretmeye devam etmesi beklenmektedir.
- 2026 ikinci yarısına ait oran düzeltme beklentileri aşağı yönlü revize edilmektedir.

7. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

Mevcut durum; Hürmüz Boğazı'nın fiilen kapanması ve Kızıldeniz'in tekrar istikrarsız bir hal almasıyla birlikte küresel denizcilik lojistiği üzerinde son derece ağır bir baskı oluşturmaktadır. Aşağıdaki hususlara dikkat çekilmektedir:

- Bölgede seyreden ya da bölgeye sefer planlamış Türk armatörlerine ait gemilerin güzergâh ve pozisyonlarının acilen gözden geçirilmesi tavsiye edilmektedir.
- Savaş riski ve P&I sigorta poliçeleri coğrafi kapsam sınırları ve güncel geçerlilik koşulları kontrol edilmelidir.
- Kılavuz kaptanlık, yük teslimatı ve konşimento yükümlülükleri kapsamında taraf olunan charter party sözleşmelerindeki force majeure hükümleri değerlendirilmelidir.
- Bölge bağlantılı tüm kargo operasyonlarında acentalarla, ticari operatörler ile koordinasyon artırılmalıdır.
- TAB olarak gelişmeleri yakından takip edip; üyelerimizi düzenli bilgi notları aracılığıyla bilgilendirmeye gayret edeceğiz.

Kaynak: Lloyd's List Intelligence (LLI) — Seasearcher Platformu ve AIS Verileri.

Yasal Uyarı: Bu bilgi notu, Türk Armatörler Birliği tarafından yalnızca üye şirketlerin bilgilendirilmesi amacıyla ve kaynak tercümesi ile hazırlanmıştır. Üçüncü taraflara iletilmesi veya ticari amaçlarla kullanılması yasaktır. Bilgilerin doğruluğu için birincil kaynak materyallerin incelenmesi tavsiye edilir.